

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NO- 15 /2026

Warszawa, dnia 17 lutego 2026 r.

dr Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowne Pani Minister

w związku z otrzymywanymi sygnałami z Wojewódzkich Komend Ochotniczych Hufców Pracy, że limit środków Funduszu Pracy na 2026 rok przeznaczonych na refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników dla nowych wniosków o zawarcie umowy został **już wyczerpany** prosimy o podjęcie pilnych działań służących ostatecznemu rozwiązaniu problemu braku środków na refundację.

Brak adekwatnych do potrzeb środków na refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników to nie tylko utrata ich potencjału, ale również zniechęcenie pracodawców, którzy podjęli się wysiłku kształcenia młodocianych i złożenia wniosków o realizację tego instrumentu. Brak możliwości uzyskania środków na refundację uderza w cały system kształcenia zawodowego i utrudnia rozwój szkolnictwa branżowego. Ponadto, podważa wiarygodność rządu i samorządów, które chętnie deklarują „wspieranie szkolnictwa zawodowego”, podczas gdy podstawowe narzędzia, które to szkolenie umożliwiają są stale ograniczane.

Źródłem finansowania refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników jest Fundusz Pracy, fundusz celowy, którego głównym źródłem przychodów są obowiązkowe składki pracodawców. Z tego względu decyzje dotyczące przeznaczenia i podziału tych środków powinny uwzględniać wolę pracodawców traktowaną jako decydującą.

Dla ostatecznego rozwiązania problemów z refundacją konieczne jest wprowadzenie zmian legislacyjnych zakładających jej obligatoryjność oraz adekwatne planowanie środków Funduszu Pracy, jak w przypadku środków na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych, których nie może zabraknąć.

Dualny model kształcenia polegający na nauce teorii w szkole, a praktycznych umiejętności w zakładach pracy, dzięki refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników, należy do najlepszych i najwyżej cenionych na świecie. Jest jednym ze źródeł sukcesu np. gospodarki niemieckiej. Absolwenci praktycznej nauki zawodu, mający praktyczne umiejętności zdobyte u pracodawców, są poszukiwani na rynku pracy i nie muszą korzystać z innych usług i instrumentów rynku pracy dedykowanym bezrobotnym takim jak szkolenia (o efektywności zatrudnieniowej 52% i kosztowej 8 658 zł), czy nieco bardziej efektywne zatrudnieniowo ale również droższe staże (o efektywności zatrudnieniowej 80% i kosztowej 14 646 zł)¹.

W związku z powyższym postulujemy, aby w Ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. 2025 poz. 620) w celu umożliwienia racjonalnego wyboru ścieżki zawodowej uczniom i uwzględniającej potrzeby rynku pracy dokonać następujących zmian:

➤ **po art. 266. dodać art. 266¹**

„Minister właściwy do spraw pracy przekazuje OHP, na wyodrębnione rachunki bankowe, środki Funduszu Pracy na wypłatę obligatoryjnych refundacji ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom, o której mowa w art. 348 ust. 1.

– do wysokości faktycznych potrzeb”.

➤ ***zastąpić zapis art. 272***

„1. Minister właściwy do spraw pracy ustala na dany rok budżetowy limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie refundacji, o której mowa w art. 348 ust. 1.

2. Środki Funduszu Pracy przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy OHP w transzach według składanego zapotrzebowania.”

następującym

„1. Minister właściwy do spraw pracy **zabezpiecza** na dany rok budżetowy limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie refundacji, o której mowa w art. 348 ust. 1. **do wysokości faktycznych potrzeb.**

2. Środki Funduszu Pracy przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy OHP w transzach według składanego zapotrzebowania.”

¹ Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2023 roku, MRPIPS, 2024 r. str.15 i 21.

- po pkt 4) w ust. 1 art. 300 dodać pkt 5)

„refundacji kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, o której mowa w art. 348 ust 1”

- wykreślić w art. 300 ust. 5 pkt 12)

~~„refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników, o której mowa w art. 348 ust. 1”;~~

- zastąpić zapis art. 348 ust. 1.:

„OHP **mogą dokonywać** z Funduszu Pracy refundacji kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego ...”

następującym:

„OHP **dokonują** z Funduszu Pracy refundacji kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego...”

- wykreślić z art. 348 ust 6.:

~~6. Za okres powtarzania roku nauki przez młodocianego pracownika nie przysługuje refundacja, o której mowa w art. 348 ust. 1.~~

Jednocześnie, przyjmujemy inne rozwiązania i zmiany legislacyjne służące zapewnieniu obligatoryjności refundacji i rozwiązujące zgłaszane przez pracodawców problemy.

Ponadto dla realizacji rozwiązań oczekiwanych przez przedsiębiorców (zmian upraszczających) proponujemy by w ramach deregulacji dokonać zmiany w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 listopada 2025 r. w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (Dz.U. 2025 poz. 1632).

Zgodnie z wymienionym rozporządzeniem pracodawca składa wniosek o zwrot poniesionych kosztów wynagrodzeń młodocianych oraz składek na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń wypłaconych przez pracodawcę, w postaci papierowej lub elektronicznej, do

wojewódzkiej komendy OHP za pośrednictwem centrum edukacji na warunkach i w terminach określonych w umowie, który zawiera zaświadczenie o niezaleganiu w opłaceniu składek na ubezpieczenia społeczne (§ 8. ust. 2 pkt 8). W przypadku podpisania przez pracodawcę umowy dotyczącej rozłożenia na raty lub odroczenia płatności z tytułu zaległych składek na ubezpieczenia społeczne pracodawca może złożyć wniosek o zwrot kosztów jedynie wynagrodzeń młodocianych, a po opłaceniu składek na ubezpieczenia społeczne może złożyć wniosek o zrefundowanie opłaconych składek od tych wynagrodzeń. Do wniosku o zwrot kosztów pracodawca ma obowiązek przedłożyć zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych potwierdzające odprowadzenie składek na ubezpieczenia społeczne od pracowników młodocianych, na rzecz których zrealizowana została uprzednio wypłata refundacji wynagrodzenia (§ 8. ust. 3)

Powyższe zapisy oznaczają konieczność przedkładania zaświadczeń o niezaleganiu w opłaceniu składek ZUS - w praktyce ZUS DRA (deklaracja rozliczeniowa zbiorcza dla całej firmy) wraz z załącznikami ZUS RCA (imienny raport o składkach i świadczeniach dla konkretnego pracownika) - co można uznać za nadmierne obciążenie biurowe.

Pracodawca składając wniosek o zwrot poniesionych kosztów na refundację wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń załącza:

- kopię list płac młodocianych pracowników wraz z pokwitowaniem odbioru wynagrodzenia,
- kopię dowodu opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne wraz z kopią deklaracji rozliczeniowej oraz zaświadczenie o niezaleganiu w opłaceniu składek ZUS.

Nie jest wystarczającym dołączenie samego zaświadczenia o niezaleganiu z opłaceniem składek ZUS, a konieczne jest przedstawianie dowodów wpłat lub wydruków salda z platformy PUE/eZus./

Nałożenie dodatkowego obowiązku pozyskiwania zaświadczeń zniechęca małych i średnich przedsiębiorców do szkolenia młodocianych pracowników. Proces ten powinien być maksymalnie uproszczony, aby wspierać kształcenie zawodowe, a nie generować dodatkowe trudności. Wymóg ten uderza szczególnie w mikroprzedsiębiorców, dla których każda dodatkowa procedura administracyjna jest znacznym obciążeniem. Wprowadzenie wymogu załączania zaświadczeń o niezaleganiu stanowi przykład dublowania dokumentacji.

Warto by zamiast oczekiwania zaświadczeń od pracodawców OHP same weryfikowały te informacje z systemów ZUS lub przyjmowały jedynie oświadczenia.

Ponadto, przedsiębiorcy krytykują wprowadzony niekorzystny zapis w § 8. ust. 3. We wcześniejszym rozporządzeniu, w ramach określonych w nim zasadach, jeśli pracodawca miał rozłożone zaległości w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych na raty, to dostawał zaświadczenie z ZUS-u o niezaleganiu w opłatach i mógł się ubiegać o całą refundację, a nie jak w obecnie obowiązującym przepisie, do czasu opłacenia składek tylko o refundację wynagrodzenia. W opinii struktur samorządu gospodarczego rzemiosła poprzednie rozwiązanie było lepsze i nie obciążało biurokratycznie przedsiębiorców (brak potrzeby składania dwóch wniosków). Postulujemy zmianę tego zapisu tak by pracodawcy przechodzący chwilowe trudności z opłatami nie rezygnowali ze szkolenia uczniów.

*I wyrażeni szczerze
Jerzy Budzyn*

Do wiadomości:

Minister Finansów i Gospodarki, Pan Andrzej Domański
Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Pani Agnieszka Majewska
Komendant Główny OHP, Pan Jerzy Budzyn
Rada Przedsiębiorczości
Rada Dialogu Społecznego

